

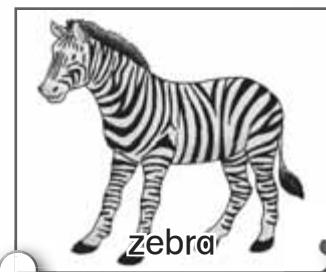
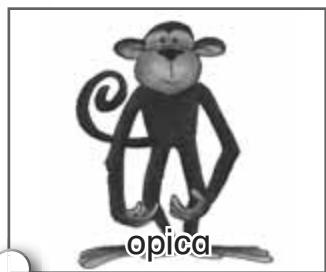
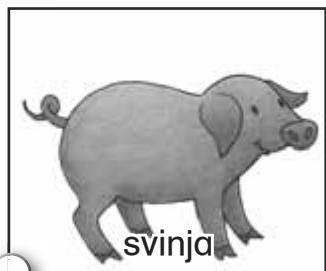
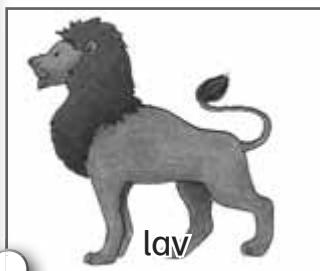
moj novi minimulti

2. Stran

Živine – u lozi, doma i u zoološkom vrtu

Kade moremo viditi ove živine? Poveži pravilno!

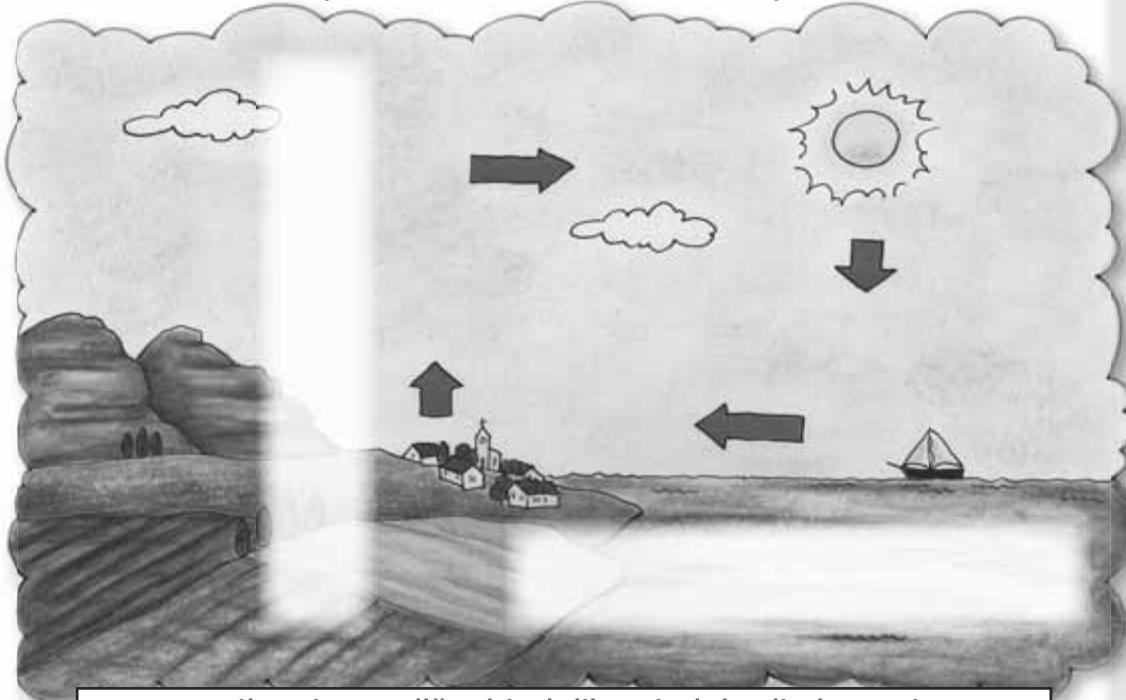
moj novi minimulti

točno gledati,
čitati i povezati

Kade je vjetar doma?

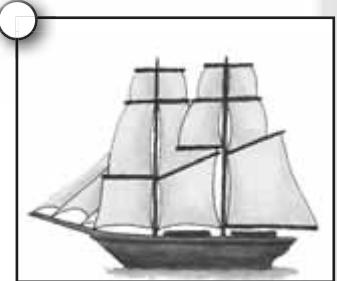
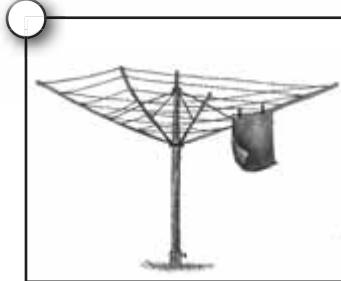
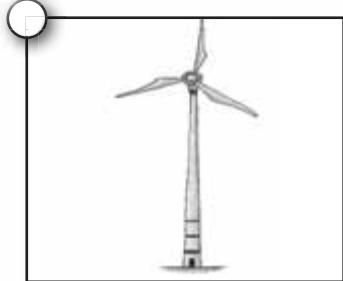
Nadopuni ! Riči u ormariću ćedu ti pomoći!

topli zrak se zdiže; hladniji zrak dohadja iz morja

Kako nam vjetar pomaže:

Poveži!

suši pratež

točno gledati,
čitati i povezati

tira plavčicu

načinju struju

minimulti novi moj

4. stran

Slove letu!

Vjetar nosi lišće. Čitaj slove i riči u listi!

mi

Memo

ja

mama

ima

O, o

orih

sliva

M, m

imamo

leti

hruška

A, a

jabuka

zmaj

mačka

L, l

I, i

zec

tata

nosi

miš

moj novi minimulti

Čitanje za osnovni stupanj 1:
vježbati sigurnost i tečnost čitanja

Čitaj s
manom!

Vjetar puše

Čitaj sam/a ili u grupa!

1. Puše,
puše,
vjetar
puše-
jesen
je ovde.
Lišće
leti,
zmaj
odleti-
jesen
je ovde.

2. Hruške,
slive,
briskve,
jabuke,
orihe;
jesen
dobro
sadje
daje-
jesen
je ovde.

Čitati u grupa ili jačiti po melodiji: „Mala raca“
(Nutri-vani-jači s nami 2, str.20)

minimulti novi moj

6. stran

Sadje ima lipe farbe

Okruži, poveži, pofarbaj, govori i piši!

jabuka

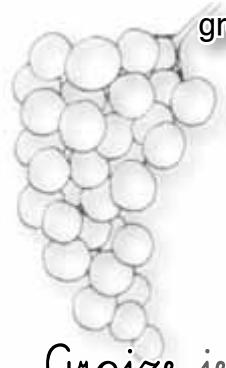
Jabuka je

hruška

Hruška je

grojze

Grojze je

sliva

Sliva je

briskva

Briskva je

orih

Orih je

kafecki

orih

zelena - žuta - črljena

hruška

plava

sliva

oranđasta

briskva

zelena - žuta - črljena

jabuka

zeleno - plavo

grojze

moj novi minimulti

Najti pravu farbu/pravi padež,
govoriti i pisati rečenice!

Jesen je!

Piši rečenice: Lišće pada...

* sinokoša/-u * stan * košara/-u * voda/-u * potok *
* plot * cesta/-u * auto * moja glava/moju glavu *

na _____

na _____

u _____

na _____

na _____

u _____

u _____

na _____

na _____

Govorne vježbe:
upoznati riči i tvoriti rečenice

minimulti novi moj

Šari zmaji se razgovaraju

Jesen je. Vjetar puše. Veselje za zmaje! Jer oni volu vjetar.

Vjetar je zdigne u zrak, tako se zmaji čutu slobodni.

Jednoga dana se počnu svadjati zmaji.

Plavi zmaj: Ja imam najlipšu boju/farbu!

Plavo je kao slatko grozje.

Žuti zmaj: Moja žuta boja/farba je najlipša.

Žuto je kao sočna hruška.

Črljeni zmaj: Ne, moja boja/farba je izvanredno lipa!

Črljeno je kao zrela jabuka.

Zeleni zmaj: Moju boju/farbu svi imaju rado.

Zeleno je kao friška salata.

Kafecki zmaj: Moja boja/farba je jako lipa!

Kafecko je kao ukusni krumpiri.

Šari zmaj: Sada je dosta karanja.

Ja imam sve vaše boje/farbe.

Sve farbe su važne i lipe.

Povrće i sadje imaju različne farbe.

Da ljudi ostanu zdravi,

moraju jesti svako povrće i svako sadje.

Ada budite zadovoljni i letite skupno u zraku!

Pročitaj ov dijalog!

Pofarbaj zmaje,

kako se u dijalogu predstavljaju!

Na primer:

U plavi zmaj nacrtaj grozje!

Igrajte se ov dijalog!

Izmisli si slični dijalog!

moj novi minimulti

Izražajno čitanje dijalogov;
igra u uloga

Razgovor o zdravoj hrani!

Mate i Liza se razgovaraju o hrani!

Liza: Ča/Što ti rado jiš?

Mate: Najradje jím čokolad, čipse, a najvolim piti „Coca Colu“!

Liza: Pazi! Masnu i slatku hranu i pilo smiš samo u mali porcija uživati!

Mate: A ča/što ti onda rado jiš?

Liza: Mliko pijem i mlične produkte jim jako rado. **Zapamti si!**

Mliko i mlične produkte moraš jesti svaki dan.

Meso, kobasicu i jaja u mjeri. A ribu moreš redovito jesti.

Mate: Ja najvolim kobasicu i bečki odrezak.

A pomese jim svaki dan!

Liza: Oj, Mate! Ti ćeš biti bolestan!

Mate: Znaš Liza, najvolim jesti žemlje i bijeli kruh!

Liza: Mate! Ti moraš jesti škuri kruh i produkte od punoga zrna!

Mate: Moja mama mi svaki dan vrže u školsku torbu sadje za pauzu. A ja darujem moje sadje mojemu tovarušu!

Liza: Ja bi rado bila tvoj tovaruš! Povrće i sadje moreš jesti 5x na danu!

Mate: No dobro! Ja si ove sve tanače za hranu ne morem zapamtiti!

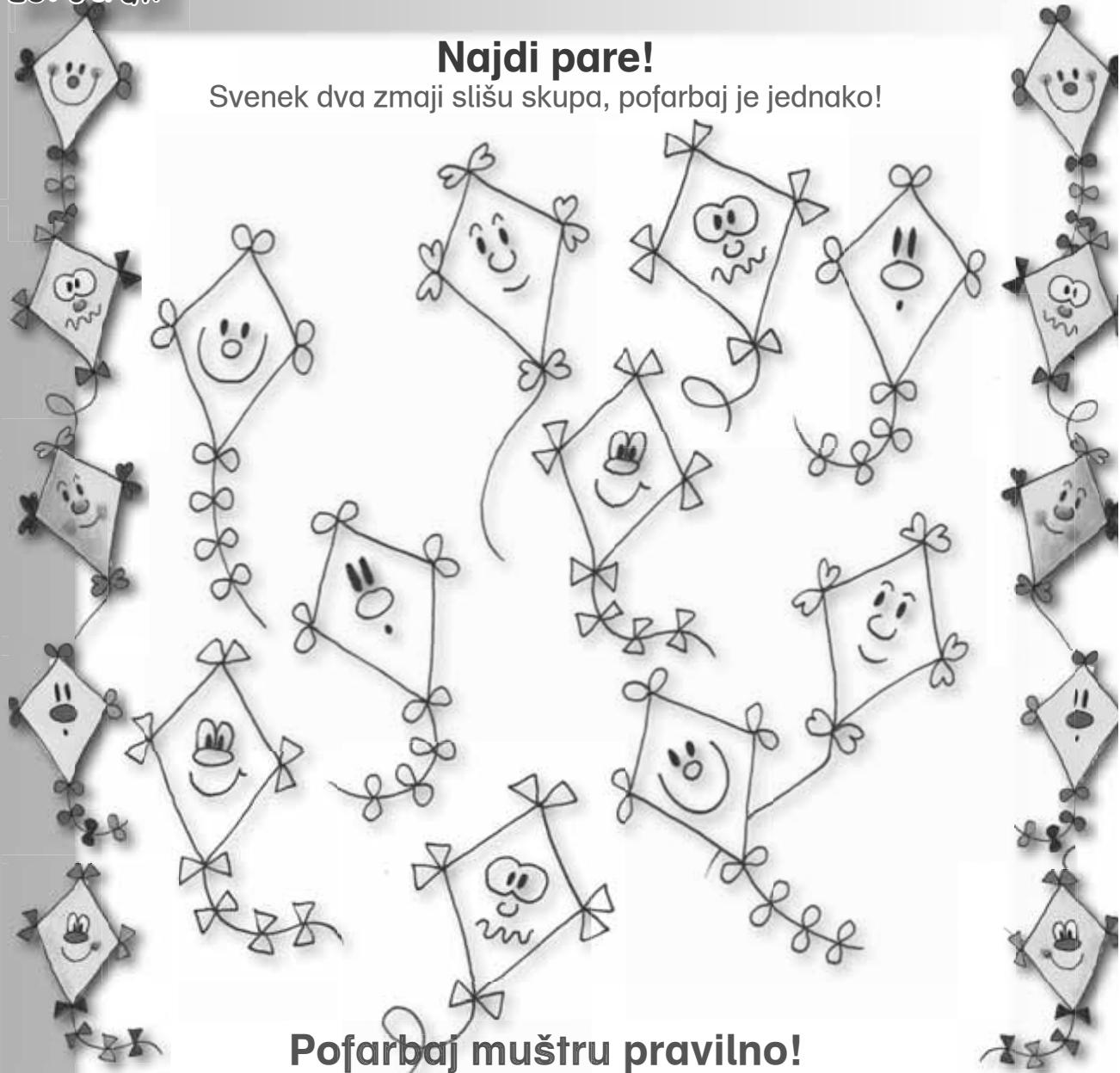
Liza: Nema problema! Ovo ti je piramida za hranu! Ovo si sama pogle i hrani se hranom u dolnjem kraju, a hranu na špicu uživaj samo u mali porcija!

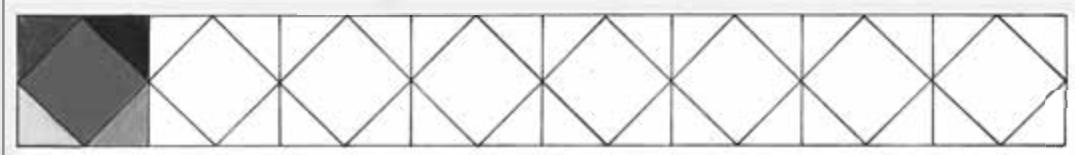
10. Stran

Najdi pare!

Svenek dva zmaja slišu skupa, pofarbij je jednako!

Pofarbij muštru pravilno!

moj novi minimulti

najti pare;
prepoznati redoslijed

Zadaće s tekstrom

Čitaj tekst i premišljavaj! Računaj točno!

Zaokruži slovu pravoga odgovora!

Redoslijed slov ti daje rješenje.

1	Koliko nog imaju 8 mačak i 3 kokoše?	38	J	36	A
2	Marica je osam ljet stara. Nje otac je 5 krat tako star kot ona. Kako star je otac?	45	O	40	E
3	Ako kaniš pisati broje od 1 do 20, koliko puti moraš pisati broj 1?	11	Č	12	S
4	Broj je veći nego 8 krat 8 i manji nego 9 krat 8. Broj moreš najti u 1×1 od 10. Kako se zove ov broj?	70	E	80	K
5	Ivica je kupio 8 plavih pisankov, pol toliko zelenih pisankov i duplo toliko črvenih pisankov. Koliko pisankov je kupio sve skupa?	31	B	28	N

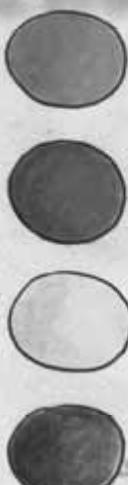
Rješenje:

1	2	3	4	5

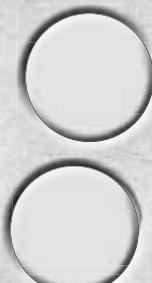
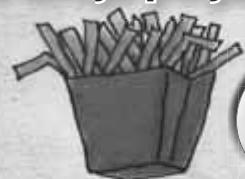
12. stran

Zdrava hrana

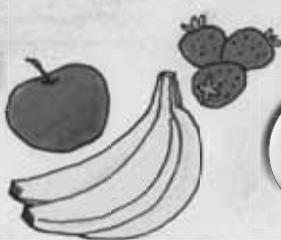
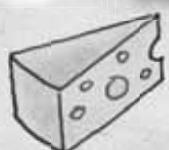

Štart

Pomfriti nisu zdravi.
Vozi se dvoja polja najzad!

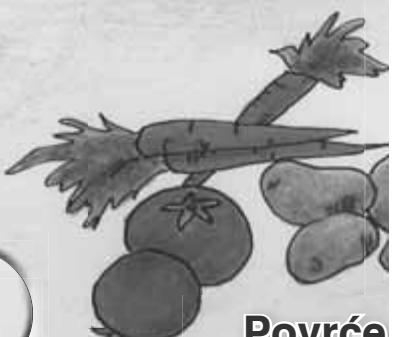
Sir je zdrav.
Kockaj se još jednoč!

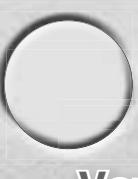
Sadje je zdravo.

Vozi se jedno polje dalje!

moj novi minimulti

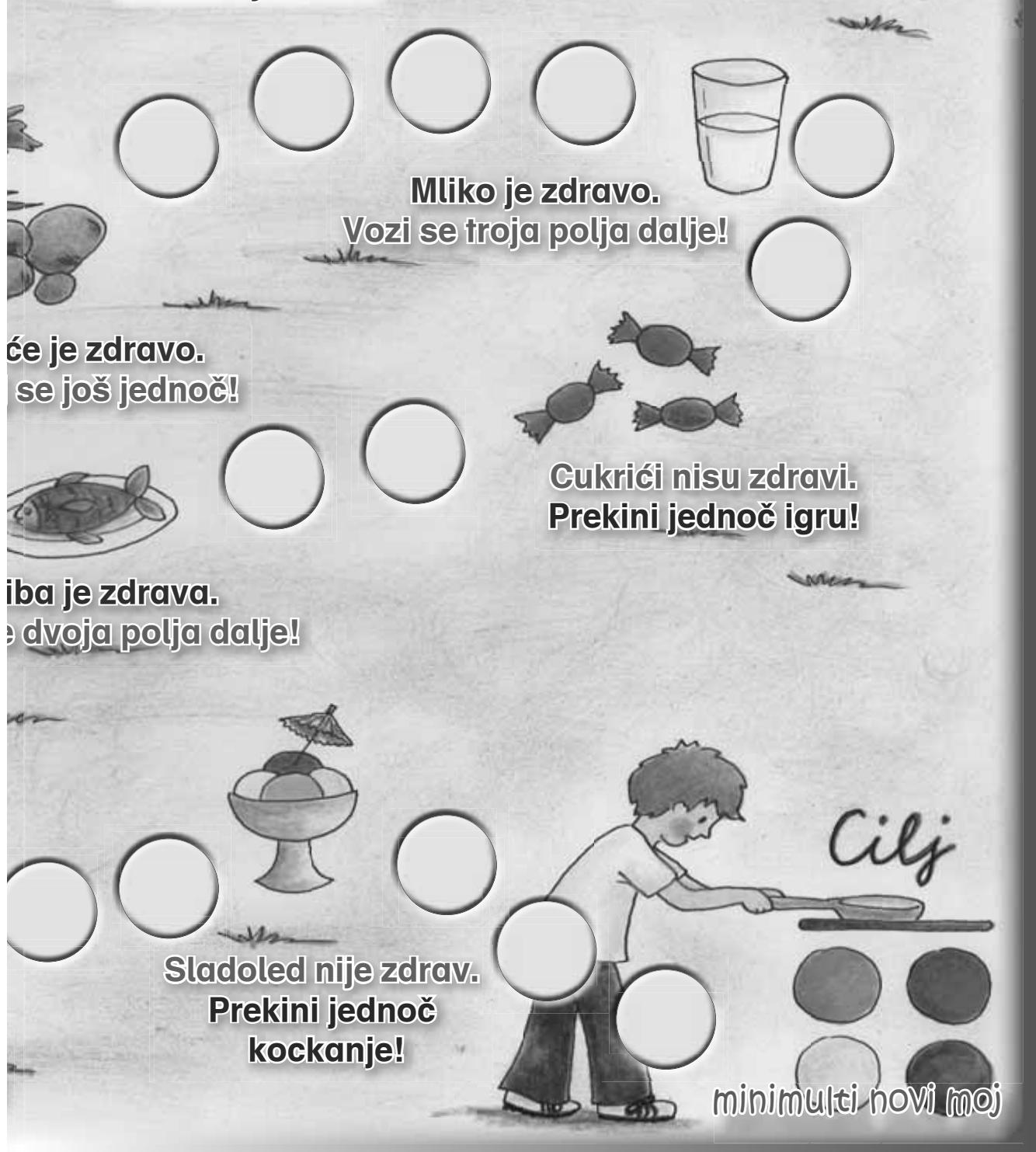
Povrće
Kockaj se

Riba
Vozi se d

Kockajte se!

Zdravi keksi

Pazi: 1 pehar = $\frac{1}{4}$ litar!

Ovo tribaš:

- 3 $\frac{1}{2}$ peharov muke
- 3 pehare cukra
- 2 male žlice praha za pecivo
- 2 male žlice natrona
- 1 malu žlicu soli
- 1 vrićicu vanilijovoga cukra
- 50 dag maslaca/putora
- 4 jaja
- 3 $\frac{1}{2}$ peharov zobenih pahuljic
- 2 pehare sameljenih orihov ili mandulov
- 25 dag posikanoga čokolada
- 25 dag grožić

Djelaj ovako:

1. Muku, cukor, prah, natron, sol i vanilijovi cukor misi s putorom!
2. Dodaj sve drugo i pomiješaj sve kuhačom!
3. Raširi papir za pecivo na pleh i načini kupčace velikom žlicom.
(Pazi: malo precuri!)
4. Sada je peći 15 do 17 minut u pećnici vrućinom od 180°C !

180°C

Imat ćeš čuda keksova – moreš si je i smrznuti!

DOBRO RAČENJE!

moj novi minimultí

čitati po nalogu,
razumiti nalog i napraviti pecivo

„Šare ptice iz paradižoma“

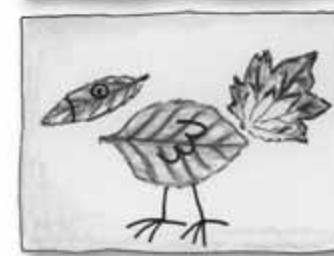
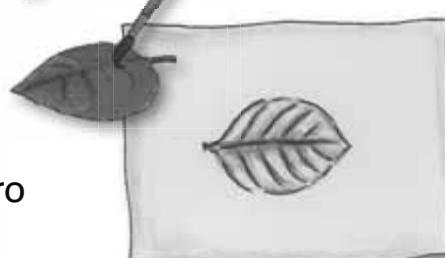
Materijal:

- bijeli likovni papir (A4-format)
- vodene farbe, kist i pehar za vodu
- različno lišće (glej na formu i veličinu!)
- črni debeli flomaster

Djelaj ovako:

1. Pomaži list za tijelo ptice jednom ili dvimi farbami!
2. Obrni list i pretisni ga dobro na bijeli likovni papir!
3. Djelaj isto tako za glavu i rep ptice!
4. Nacrtaj 2 noge, 1 kreljut u tijelo, oko i kljun u glavu!
5. Pečati još 2 do 3 ptice na papir i hasnjuj različne farbe i lišće!

čitati,
razumiti i pečatiti

minimulti novi moj

**Vjerujem u Boga Oca svemogućega.
Stvoritelja neba i zemlje.
I u Jezuša Kristuša, Sina njegovoga jedinoga,
Gospodina našega,
ki je prijet po Duhu Svetom,
rodjen od Divice Marije,
mučen pod Poncijem Pilatom,
raspet, umro i pokopan,
stupio u oblast smrti,
treti dan se od mrtvih goristao,
stupio na nebesa,
sidi s desne Ocu Bogu svemogućemu,
odanle hoće priti suditi žive i mrtve.
Vjerujem u Duha Svetoga,
svetu Mater Crkvu katoličansku,
općinstvo svetih,
oprošćenje grihov,
goristanje tijela
i život vjekovječni.
Amen.**

Vjerujem u Oca
 Stvoritelja i zemlje.
 I u Jezuša Kristuša, njegovoga jedinoga,
 našega,
 ki je prijet po Duhu ,
 od Divice Marije,
 mučen pod Poncijem ,
 raspet, i pokopan,
 stupio u oblast smrti,
 dan se .. mrtvih goristao,
 stupio na ,
 sidi s Ocu svemogućemu,
 odanle hoće suditi žive i
 Vjerujem u Duha Svetoga,
 svetu Mater katoličansku,
 svetih,
 oprošćenje ,
 goristanje tijela
 i život
 Amen.

Prinos institucija za vjekopredašnjaku izobrazbu

Djelatnik jedne seljačke obitelji pred 50 ljet

Školari gš Sveti Mihalj obradili su projekt o djelatniku jedne seljačke obitelji.

Nositelj ovoga projekta je bilo savezno ministarsvo za podučavanje i Museum-online. U okviru ovoga projekta posjetili su školari muzej u Sv. Mihalju i upoznali su poljoprivrednu tehniku one dobe. Htili su ali i još već doznati i tako su sastavili upitne liste na nimškom i hrvatskom jeziku. Pozvali su si suvrimene svidoke u školu, da oni povidaju o djelatniku i životu svoje obitelji. Upoznali su i neke poljoprivredne spravi iz onoga vrimena jer su imali i mogućnost, da je sprobiraju. Ovo zorno podučavanje je bilo jako uspješno i interesantno.

Djelatnik se je redio po djelu u , u i na . Zbog su bili ljudi vezani na . Djelo je bilo odvisno od ljetne dobe i je bilo teško i mučno, jer nisu imali . Svi kotrigi obitelji su bili zaposleni na . Posla su bila: dojiti i nakrmiti u štali, dovesti ditelinu od polja, krmiti i , djelati na , djelati u , kuhati jilo, podvarati dicu, prati,..

Ova djela morala su se opraviti po nedilja i svetki.

Seljačke obitelji se nikad nisu mogle voziti na odmor.

Svako je imalo doma svoju zadaću u i na . Dica su morala pomoći prije nego su prošla u , u . Osam ljet dugo su išla u vlaščem selu u osnovnu . Jedna /Jedan učitelj je podučavao sve predmete i to jako strogo. Razredi su se kurili velikimi .

Školari sidili su na i to bez svakoga komfora.

Žitak se je redio po ljetnom krugu. Svakidanja molitva je bila od sebe razumljiva.

Svaku nedilju išli su ljudi k svetoj maši u , ako je bilo moguće i svaki dan.

Samo dičaki su bili . U selu je bio važna osoba. U petak su se ljudi postili. Običaji u ljetu: mesopust, igrokazi, korizma, Vazam, kirte/kiritof, žetvene zahvalnice, zornice, Božić,... Prije su ljudi hranu sami producirali. Samo sol, cukor i kavu su kupovali. su ljudi sami pekli.

su samo po nedilja i svetki jili.

Djelatnik jedne seljačke obitelji pred 50 ljet

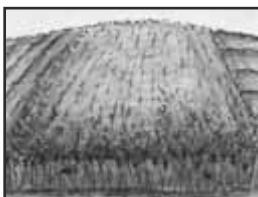
Školari gš Sveti Mihalj obradili su projekt
o djelatniku jedne seljačke obitelji.

stan/-u

štala/-i

polje/-u

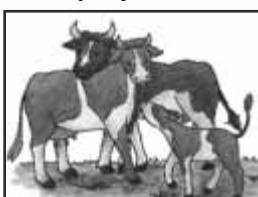
seljački dvor/-om/-u

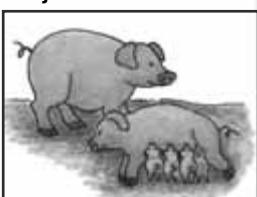
mašine

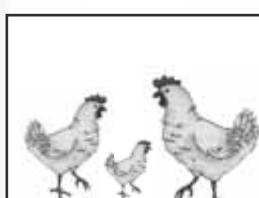
blago/-a

krave

svinje

kokoše

vrtljac/-u

dite

kruh

škola/-u

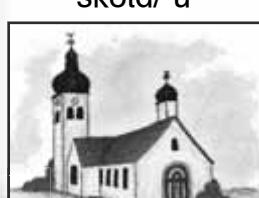
učiteljica

željezna peć/-imi/-i

drivena klup/-i/-i

crikva/-u

farnik

ministranti

meso

Upoznati djelatnika
jedne seljačke obitelji pred 50 ljet

minimultij novi moj

Prinos Glavne škole Sveti Mihalj

Gradišće – 90.rodjendan

Pred 90. ljeti se je „narodila“ naša domovina!
Ali kako to?

Naša domovina je bila dijel Madjarske/Ugarske.
Po Prvom svitskom boju ali se je odredilo, da slišimo k Austriji!
Svi ljudi nisu bili srični s ovom novom situacijom. Nisu hteli biti
Austrijanci. U 1921. ljetu su onda naša sela pripala konačno
k Austriji i povukao se je Željezni zastor med Austrijom i Madjarskom/
Ugarskom. Tako je Gradišće najmladja savezna zemlja Austrije.

Pročitaj pitanja i prekriži!

1.	Naša domovina je bila dijel Hrvatske.	☐
	Naša domovina je bila dijel Ugarske.	☐
2.	Po Prvom svitskom boju smo pripali k Austriji.	☐
	Po Drugom svitskom boju smo pripali k Austriji.	☐
3.	To je bilo u 1721. ljetu.	☐
	To je bilo u 1921. ljetu.	☐
4.	Naša domovina se zove Gradišće.	☐
	Naša domovina se zove Štajerska.	☐

Jesensko sadje

Tekst i melodija: Viola Karal

The sheet music consists of four staves of musical notation. The first three staves are in common time (4/4), while the fourth staff is in 2/4 time. The key signature changes between C major and F major. Chords indicated above the staff include C, F, C, G7, C, G7, C, and G7. The lyrics are as follows:

U je - sen zri - ja ko - stanj, hruš - ka, ja - bu - ka,
ja - bu - ka, do je - se - ni u - zri - ja.

1. Was reift im Gar - ten? Äp - fel, Bir - nen, Wein - trau - ben,
2. Was reift im A - cker? Zu - cker - rü - ben, Erd - äp - fel,
3. Was reift im Wal - de? Het - scherl, Schle - hen, und vie - le

Wein - trau - ben wer - den jetzt im Gar - ten reif.
Erd - äp - fel wer - den jetzt im A - cker reif.
Pil - ze, die wer - den jetzt im Wal - de reif.

Jačka: čitati i božati tekst,
upozнати и повторити поједиње риџи

minimulti novi moj

Hitna pomoć Pčele bodu – Ose grizu

Filip i Verena sidu na terasi i jidu jabuke. Dičak nije vidio, da mu se je osa sela na jabuku. Kad odgrize, ga osa ugrize u ustā. Jako ga boli i vrijeda Filip već ne dostane dosta zraka.

Vera zna, ča/što se mora činiti:

1. Cmuljiti smrznutu vodu ili sladoled
2. Nazvati hitnu pomoć/Črveni križ: 122
3. Metati hladne omote oko vrata
4. Umiriti prijatelja

**TIP: Ose i pčele ljubu slatko sadje ili pilo.
Pazi na ose ili pčele, kad si vani i jiš ili piješ slatke stvari!**

Naš tip: Moje selo

Nova školska knjižica za 3. i 4. razred

Knjižica „Moje selo“ je najnovije školsko izdanje HKDC-a. Dostat te ju svi školari 3. i 4. stepena. Ova knjižica predstavlja tvoje selo. Doznać ćeš najvažnije informacije o povijesti, općini, crikvi, gospodarstvu, običajev i okolišnoga svita. U knjizi najt ćeš i čuda zanimljivih fotografijov. Ako kaniš, moreš i kontrolirati svoje znanje. Na zadnji strani najt ćeš kviz o svojem selu. Sigurno si jur znatiželjan/znatiželjna na knjižicu o tvojem selu. Imat ćeš puno veselja!

Gemeinde

Gemeindehaus

nadmorska visina/Seehöhe: 260 m
površina/Fläche: 1100ha
stanovništvo/Einwohner: 315

Razgovor o knjižici

Općina

Grb

U zlotu crveni trostruki brig s brzuljkama, koji su rinuti jedan u drugoga, iz kojeg raste crveno drvo sa širokom korunom s tri zlatne klasi.

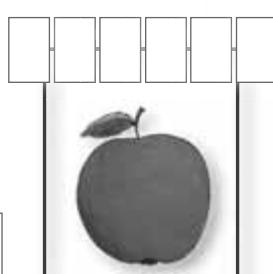
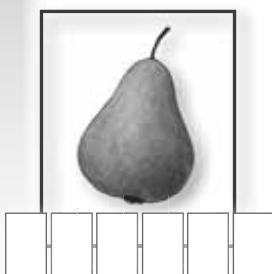
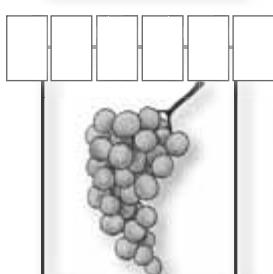
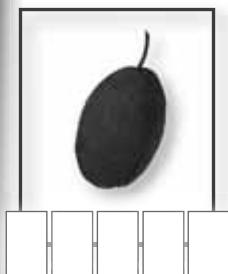
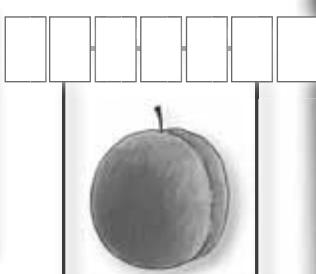
Das Wappen

In Gold ein roter Dreiberg von ineinander geschobenen Hügeln, aus dem ein roter Baum mit breiter Krone wächst, belegt mit drei goldenen Ähnen.

Die Symbolik des Gemeindewappens deutet auf die Geschichte und wirtschaftliche Situation des Dorfes hin: der Dreiberg, Symbol für eine große Anzahl von Hallstattgräberhügeln. Der Lebensbaum ist Zeichen für das sich immer wieder erneuernde Leben in der Gemeinde. Die drei goldenen Ähnen verweisen auf die Schandorfer Landwirtschaft und zeugen vom Fleiß der Gemeindebürger/innen. Die Farben Rot-Gold wurden zum Zeichen der Verbundenheit mit dem Land Burgenland gewählt.

minimalki novi moj

Poznaš ovo sadje?

Kazalo

Živine – u lozi, doma i u zoološkom vrtu.....	2
Kade je vjetar doma?.....	3
Slove letu!.....	4
Vjetar puše.....	5
Sadje ima lipe farbe.....	6
Jesen je!.....	7
Šari zmaji se razgovaraju.....	8
Razgovor o zdravoj hrani!.....	9
Najdi pare!.....	10
Zadaće s tekstom.....	11
Zdrava hrana.....	12
Kockajte se!.....	13
Zdravi keksi.....	14
„Šare ptice iz paradižoma“.....	15
Vjerovanje apoštolsko.....	16
Vjerovanje apoštolsko.....	17
Djelatnik jedne seljačke obitelji pred 50 ljet...	18
Djelatnik jedne seljačke obitelji pred 50 ljet...	19
Gradišće – 90. rođendan.....	20
Jačka: Jesensko sadje.....	21
Hitra pomoć.....	22
Naš tip: Moje selo.....	23
Poznaš ovo sadje?.....	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber: © 2011. HNVŠ
 Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - <http://www.vhs-croates.at>
 Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Perlmayerstr. 9

Odgovorno uredništvo: Arth Elfriede, Billisits Martina, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene,
 Dorner Patrizia, Imre Manuela, Marlovits Heidemarie, Varga Marlene, Wukovits Gertrude
Lektorica: magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću
Ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof
Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.
Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland,
 verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.